

JAARVERSLAG I.V.N. “DE STEILRAND” 2021

2021 was voor onze afdeling net zo’n vreemd jaar als 2020. Doordat corona niet van wijken wist moesten alle verenigingen voor het tweede jaar alle activiteiten bevriezen. Vooral naar het publiek bleven we tamelijk onzichtbaar en konden we onze wandelingen en excursies maar mondjesmaat uitvoeren. In de zomer hadden we even wat ruimte voor een paar excursies maar daarvoor hadden we alleen leden uitgenodigd om de groepsgrootte in de hand te kunnen houden. In oktober konden twee activiteiten door gaan en die trokken ook meteen veel publiek! Toen we aan het binnen seizoen toe waren gooide corona wederom roet in het eten en moesten we weer alles in de ijskast zetten. De buurtkamer bij Bösdael werd gesloten voor onze werkgroepen en omdat we geen clubgebouw hebben hadden we geen alternatief. Ook de scholen konden helaas niet bezocht worden. Alles lag dus de gehele periode van deze lockdown weer stil.

Inmiddels zijn de meeste virologen het er wel over eens dat vleermuizen, gordeldieren en andere dieren die op het menu van Chinezen staan, in combinatie met overbevolking toch wel eens een hele belangrijke rol zouden hebben kunnen spelen bij deze zoönose. (Bewijs gevonden in februari 2022) Het maakt voor natuurliefhebbers niet alleen extra duidelijk dat mens en natuur onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, maar vooral dat we als mens de natuur absoluut niet kunnen missen.

De werkgroepen hielden onderling goed contact door de groepsapps en met het uitwisselen van foto's konden we toch veel kennis delen. Er kwamen af en toe verrassende planten en dieren voorbij en op die manier konden we toch weer meer kennis opdoen en we stimuleerden elkaar op die manier om dingen op te gaan zoeken. Dankzij deze moderne communicatiemogelijkheden konden we ook tijdens de lockdown het "clubgevoel" warm houden. Ook de nieuwsbrieven, die op een geweldige manier door Jan Mulder worden verzorgd, hebben een dikke steen bijgedragen aan de continuïteit van dat gevoel. Diverse leden zorgden weer voor een leuk artikel of foto en op die manier hadden we toch elke maand contact. Ieder lid kan op deze manier zijn of haar bijdrage leveren.

Door deze hele toestand is ook dit jaarverslag anders dan alle jaren vóór corona!

Het ledenbestand bestond op 31 december 2020 uit 88 leden, waarvan 19 huisgenootleden, 13 landelijke leden, 6 donateurs en Pierre Theunissen nog altijd als erelid!

Een aantal nieuwe leden heeft helaas nog geen actieve kennis kunnen maken met de overige leden en we hopen dat dit eindelijk zal veranderen in 2022. Alleen het nieuwste en jongste lid van de vogelwerkgroep is al met de vogeltellingen mee geweest.

Onze website wordt regelmatig van actuele informatie voorzien.

Het E-mailadres van het secretariaat/voorzitter is: **ivndesteilrand@gmail.com**

Publieksactiviteiten

2021 was een vreemd jaar voor de activiteiten. De binnen activiteiten moesten allemaal afgezegd worden. Er konden in de zomer een paar wandelingen doorgaan maar alleen voor de leden vanwege de beperkte groeps grootte, en dan gaan onze leden uiteraard voor! In augustus hadden we een prachtige dagwandeling over de Hamert onder een stralende zon. In september was een fietstocht gepland in het kader van het Limburgse bomenfestival. Dit keer was het niet corona maar een fikse

storm met de hele dag veel regen die de boel in de war stuurde. Heel jammer maar die fietstocht verschuiven we naar 2022. In oktober konden we weer publiek uitnodigen en zowel de herfstwandeling met de heemkundevereniging als de nacht van de nacht trokken een leuke groep publiek. In de herfstvakantie hadden we een natuurchallenge georganiseerd voor de jeugd in het Patersböske in Belfeld. Met een enthousiast groepje waren we weken bezig met voorbereidingen en alles was in kannen en kruiken. Toen

bleek achteraf de datum die landelijk IVN had gekozen voor ons slecht uit te pakken omdat het hier midden in de herfstvakantie bleek te vallen en veel mensen al plannen hadden gemaakt voor andere zaken. Die challenge gaan we in de lente opnieuw doen maar dan op een gewone woensdag.

Vervolgens ging in november de boel weer op slot en konden we wederom het programma schrappen. Heel frustrerend voor alle partijen maar alle verenigingen zaten in hetzelfde schuitje.

Opgeruimd staat netjes. Maascleanup in breder perspectief in 2021

Deze leus is helaas actueler dan ooit en de plastic eilanden in onze wereldzeeën groeien nog steeds, met dramatische gevolgen voor vogels en vissen en uiteindelijk óók voor de mensheid zelf!! Langzaam maar zeker is er meer aandacht voor dit wereldwijde probleem bij mens en media. Als we niets doen drijft er in 2030 meer plastic in de oceanen dan er vissen leven!

Een kleine hardnekkige groep asocialen blijft stelselmatig alle afval op straat en in de natuur weg gooit want hier kan alles gereguleerd worden verzameld en verwerkt.

Maar het komt straks toch écht op hun eigen bordje en dat van hun kinderen en kleinkinderen terecht!! Medio 2021 is door het kabinet eindelijk statiegeld ingevoerd op kleine flesjes na ruim 25 jaar bakkeleien. Echt waar! Helaas moeten we op blikjes nóg een jaar langer wachten en dat is niet uit te leggen, want juist blikjes vormen na het maaien scheermesjes in de berm, waar alles wat daar rondkruipt zich lelijk aan kan verwonden. Herkauwende koeien sterven een pijnlijke dood doordat alle 4 de netmagen worden geperforeerd. Ze hadden beslist tegelijk statiegeld op blikjes in moeten voeren!! Een gemiste kans want het aantal flesjes bij het zwerfvuil is in de tweede helft van 2021 al drastisch afgenomen, terwijl het aandeel blikjes meer van verdubbeld is. Kijk maar in de berm en op straat.

Milieu zou echt onderdeel van alle onderwijslagen moeten zijn!! “Au milieu” is gewoon er MIDDEN in! Maar het probleem begint en eindigt in feite bij de opvoeding thuis! Jong geleerd is oud gedaan!!! Zeker in ons rijke westen hoeft er niks op straat te liggen.

In het voorjaar van 2021 hebben we diverse **spontane schoonmaakacties** gehouden in gebieden langs de Maas waar met de actie “Schone Maas” niemand echt opruimt. Zo lag aan de voet van de Donderberg in Beesel een dikke laag die sinds de overstromingen in 1995 alleen maar verder groeide. Das en bever maakten inmiddels holen in een paar meter afval...Dat was ons een doorn in het oog en dus deden we een oproep en er melden zich een groot aantal leden en andere vrijwilligers, en die hebben heel hard gewerkt. Vooral de leden van de florawerkgroep waren bijzonder gemotiveerd en vertegenwoordigd. Er bleken een aantal dagen nodig te zijn voordat we het hele gebied daar schoon hadden. Daarna hebben we nog een verloren oever tussen Beesel en de monding van de Huilbeek onder handen genomen en ook daar hadden we 2 dagen voor nodig. De gemeente Beesel heeft deze spontane acties beloond met een extra donatie. Een hele leuke verrassende geste.

Op zaterdag 18 september gingen we met een grote groep enthousiastelingen aan de slag met het **project Schone Maas**, georganiseerd door Provincie en Staatsbosbeheer, en waarin ook gemeente Beesel participeert. Na de gigantische overstromingen medio juli bleef er een onvoorstelbare hoeveelheid rommel van huisraad tot tuinmeubilair, schuurtjes en complete caravans achter tot ver op de oevers. Het ergste is dan ook eerst door diverse grote organisatie opgeruimd half augustus. De stank was ook ondraaglijk op veel plekken en er bleef nog lang water staan zodat we besloten hebben om pas in actie te komen in september.

Toen kwam er weer een grote groep leden en andere vrijwilligers meehelpen, maar door de hoge en weelderige begroeiing was het een lastig karwei. Hoewel in augustus al veel hout was opgeruimd vonden we toch nog behoorlijke hoeveelheden die op een hoop bijeen gedreven op de hoge oever lagen. Daar heeft een speciale ploeg zich over ontfermd. Al met al was het een ander soort opruimactie dan we normaliter hebben en we hebben besloten om Schone Maas weer gewoon in de lente te doen. Na afloop hebben we weer met een groot deel van de vrijwilligers genoten van een hapje en een drankje in de tuin van ons lid Chantal, met uitzicht op de schonere Maas.

Voor de schoonmaak van het buitengebied, heeft de gemeente Venlo Belfeld opgedeeld in 16 secties. 13 verenigingen werden aangeschreven maakten steeds een vast gebied schoon. Het werd betaald door de gezamenlijke verpakkingindustrie maar na het invoeren van statiegeld op kleine flesjes vonden ze het geen kerntaak meer om het opruimen te betalen. Een slechte zaak!!

Onze afdeling maakt al jaren het bosgebied langs onze **steilrand** in Belfeld schoon, een toepasselijk gebied dus!! Vanwege het stoppen van de vergoeding vreesden we ook dat het zwerfvuil zou blijven liggen en dat willen we allemaal niet. Daarom hebben we een brief geschreven naar de gemeente Venlo om deze acties toch financieel te gaan steunen en dat was in 2021 nog het geval. We hebben in kleinere groepjes opgeruimd en Martin neemt steevast een stuk van de route mee met wandelen!

Gelukkig vinden we langs de wandelroutes steeds minder zwerfvuil. Op de percelen waar veel buitenlandse werknemers aan de slag zijn ligt nu gelukkig ook veel minder, door toedoen van de werkgevers. Een goede ontwikkeling. Zó kan educatie ook werken! De koffie na afloop bij Mariahoef in Belfeld is er in 2021 bij ingeschoten door corona.

Natuureducatie op scholen

Helaas konden we vanwege corona niet met de scholen op pad. Voor een actieve scholenwerkgroep waarmee we de jeugd in breder verband in de toekomst kunnen betrekken bij de natuur zou ook een groter team vrijwilligers welkom zijn in alle dorpen!! We doen nu wat binnen onze mogelijkheden ligt en uitbreiding blijft toekomstmuziek.

Wat in 2021 voor het eerst plaatsvond waren de **slootjesdagen** die landelijk georganiseerd worden. Enkele leden hadden zich gevonden in een werkgroepje dat deze dag organiseerde in buurtschap

Ronckenstein bij de Schelkensbeek in Reuver. Jan Mulder, Chantal Beerens, Truus Fleuren en Noor Starink hadden zondag 13 juni een prachtige stand gemaakt bij de picknickplaats daar, en er hadden zich ca. 40 kinderen met hun ouders opgegeven. Steeds in blokjes van een half uur gingen de

kinderen in de beek vissen. Dat zich daarbij in de loupe-potjes en de emmers kleine drama's afspeelden was meteen een lesje "eten en gegeten worden" want zo gaat dat in de natuur. Ze mochten ook met Truus Fleuren ervaren hoeveel eetbare planten er eigenlijk in de natuur voorkomen, en na enige aarzeling werden er ook brandneteltopjes gegeten. Na afloop kreeg ieder kind een duurzame beker aanleng-limonade en een lekker stukje gezonde groenten en fruit. Landelijk IVN had voor slootjes-diploma's gezorgd en dat vonden de kinderen erg leuk. Noor had ook nog voor leuke stoffen zakjes met logo gezorgd. Zowel bij de kinderen als de ouders viel het allemaal enorm in de smaak. In 2022 doen we hopelijk weer mee aan deze landelijke activiteit.

Sjanshaof

Met een klein groepje blijven we actief in onze educatieve tuin. De plannen voor de themaroutes met BC Broekhin Jenaplanschool liggen helaas nog in de ijskast. Het is de bedoeling dat de kinderen zelf apps en een website gaan maken om aan de hand daarvan het landschap, de historie en de ontwikkeling ervan te gaan ontdekken. Dit wordt dan een onderdeel van het omgevingsgerichte leren waarmee de school aan de slag wil gaan. Gezien de druk in het voortgezet onderwijs wordt dit een meerjarenproject.

Een watertappunt staat nog op het verlanglijstje, vooral na de extreem droge zomers van 2018 en 2019 en 2020. In 2021 viel de regen echter regelmatig met bakken uit de hemel zodat we afgelopen jaar geen last hadden van de droogte. We hebben het opgegeven om te proberen heide op de stuifduinen aan te planten want het lijkt er niet op te willen groeien. Jammer maar we laten nu de natuur bepalen wat erop groeit. In de perken bepalen we wel zelf wat we er willen hebben. Er is een nieuw groen en levend scherm aan de ingang gemaakt want het wilgenscherm was aan vervanging toe.

Insectenwerkgroep

Deze werkgroep bestaat uit 11 leden en is toch voorzichtig in wisselende groepjes op pad geweest, met goed “vliegweer” als bepalende factor. Ze hebben weer erg leuke waarnemingen gedaan, tijdens diverse tripjes in en buiten onze regio. Via een actieve app-groep en druk mailverkeer houden de leden elkaar op de hoogte en worden foto's en waarnemingen uitgewisseld, en dat is uitermate bevorderend voor onze kennis. We konden niet bijeen komen in de wintermaanden, om ervaringen van het “vliegseizoen” uit te wisselen. Ook uitstapjes konden even niet.

We hebben dit jaar wel weer veel geleerd door te werken met [waarneming.nl](https://www.waarneming.nl) en steeds de “oogst” meteen op te zoeken en via de groepsapp te delen. Enkele leden zijn ook druk bezig met het “smeren” van bomen met als doel het lokken van nachtvlinders en ander kruipspul dat niet van daglicht houdt. Martin en Hennie zijn inmiddels wel deskundig geworden op dat gebied en we zijn

toch diverse keren met een groepje van 4 samen gaan kijken, meestal bij Mariahoef en Maalbeek. Daar is het nog goed donker. We experimenteren ook met lakens en lampen om zo de score te verhogen en geen vlinders te beschadigen, want dat is niet de bedoeling natuurlijk. De nieuwe lakens naar eigen ontwerp zijn getest en geslaagd. Ze zijn tijdens de nacht van de nacht opgezet en voldeden perfect. In augustus hebben we een avond nachtvlinders kijken georganiseerd in de “Vlinderhaof” in Belfeld, die opgezet is door ons lid

Grietjes Lenstra in haar voormalige paardenwei aan de Soersbeekweg in Belfeld. Er kwamen veel mensen met kinderen kijken uit de buurt en het is beslist voor herhaling vatbaar.

Verslagen van deze werkgroep konden de leden regelmatig lezen in de nieuwsbrief en een uitgebreid verslag door Hennie Boonen staat op onze website.

Florawerkgroep

Onze florawerkgroep bestaat uit 13 leden. De werkgroep komt normaliter elke laatste donderdag van de maand bijeen. In de wintermaanden is dat 's avonds, en dan houden we ons bezig met het opdoen van kennis over winterkenmerken bij planten, bomen, coniferen, paddenstoelen, e.d. Helaas konden we ook in 2021 niet vaak samen op pad. We zijn allemaal een dagje ouder en niemand wil het risico lopen op een besmetting, ondanks de prikken in de

zomer bleef het toch riskant. In oktober zijn we wel nog op stap geweest voor de paddenstoelen boven bij Maalbeek, en dat leverde een leuke oogst op om te determineren. Dat kon gelukkig toen weer in de buurtkamer, na een gezellig etentje bij Luca in Reuver. Al een paar jaar op rij een leuke afsluiter van het buitenseizoen. Ook houden we net als de insectenwerkgroep goed contact via de groepsapp, en wisselen we foto's en daarmee kennis uit.

Vogelwerkgroep

Broedvogel monitoring projecten (BMP)

Rijkse Bemden en omgeving

In 2021 hadden we in totaal 81 soorten met 1057 territoria, waarvan 12 soorten met 131 territoria voorkomen op de RODE LIJST van 2020.

Bij de zogenaamde akkervogels is er bij de kneu dit jaar een lichte toename en bij de gele kwikstaart zelfs een forse toename, n.l. van 4 naar 10 territoria. Bij de veldleeuwerik is een lichte afname te zien en bij de graspieper een forse afname n.l. van 35 naar 27 territoria, ten opzichte van het vorig jaar. Met de fazant gaat het ook niet zo best, 10 jaar geleden hadden we nog zo'n 12 broedparen, dit jaar nog maar één paar. **De patrijs en kievit blijven zorgenkinderen, vanaf het begin (1994) van de tellingen is er nu dit jaar voor het eerst géén territorium meer.**

Een lichte toename is er bij de steenuil en groene specht te zien. Spotvogel en huismus zijn stabiel gebleven. Het visdiefje is van 1 paartje naar 2 gegaan.

Bij de koekoek en boerenwaluw, is er een lichte afname te zien. De prachtige zang van de nachtegaal hebben we dit jaar moeten missen in ons telgebied.

Enkele jaren geleden zijn de stortstenen langs de Maas weggehaald waardoor de oevers weer kunnen afkalven. Hierdoor ontstonden weer uitstekende broedmogelijkheden voor de oeverwaluwen, met in 2018, 33 nestholten, 2019 met 103 nesten, 2020 met 74 nesten en dit jaar 72 nestholten met succesvolle broedsels.

Met 10 territoria ging het met de fuut dit jaar iets minder goed. Met de doodaars wil het maar niet lukken.

De ganzen (grauwe gans, nijlgans en Canadese gans) zijn stabiel gebleven.

De bergeend met nog maar één territorium in 2020, is dit jaar naar 3 territoria gegaan. Door de achteruitgang van de konijnen zijn er minder oude hollen om in te broeden.

Van de andere eenden is de kraakeend (3 territoria) stabiel gebleven, met de wilde eend (van 15 naar 18 paren) ging het dit jaar iets beter. De kuifeenden deden het iets minder goed, zij gingen van 7 naar 5 paar.

Met de broedende meerkoet gaat het niet zo best. Er is een zeer sterke afname sinds 2012 (35 nesten) en dit jaar nog maar 20 nesten. De verstoring door recreatie (**vooral vissers en illegale kampeerders**) in het broedseizoen is te groot. Het zelfde geldt voor de knobbel- en zwarte zwaan, ze zijn wel met een redelijk aantal broedparen aanwezig en komen ook tot nestelen maar dan komen ze door verstoring niet tot een succesvol broedsel.

De buizerd en de torenvalk blijven stabiel met ieder 2 territoria. Dit jaar is de havik tot broeden gekomen maar jammer genoeg niet succesvol.

Grasmus met 72 territoria (het zelfde aantal als in 2020), is een uitzonderlijk hoog aantal.

Heggenmus doet het de laatste jaren heel goed.

De putter is na een uitzonderlijk voorgaand jaar met 22 paar weer terug op het aantal van voorheen, n.l. 9 paar.

Na 8 jaar is er weer een territorium van de braamsluiper in de Rijkelse Bemden.

De middelste bonte specht doet het in Nederland heel goed, ook in ons plot hebben we dit jaar voor het eerst een territorium van de middelste bonte specht.

De bosvogels zoals spechten, vink- lijster- en kraaiachtigen, spreeuw en mezen doen het over het algemeen goed.

Inventariseerders: John Ernst, Herman Litjens, Thé Bors, Geert Janssen en Wiel Aelen.

Jammerdal

Sinds 2017 hoort ook natuurgebied **Jammerdal** (Limburgs Landschap) tot de onderzoeksgebieden in Tegelen waar broedvogelmonitoring plaats vindt.

De resultaten over 2021 zijn: 53 soorten met 330 territoria, waarvan 3 soorten met 7 territoria voorkomen op de rode lijst n.l. 3 keer groene specht, één keer grauwe vliegenvanger en 3 keer koekoek.

Enkele bijzondere soorten zijn: appelvink, boomleeuwerik, bosuil, kleine karekiet, groene-, kleine bonte, grote bonte-, middelste- en zwarte specht, waterral, vuurgoudhaantje, koekoek en ijsvogel. De roofvogels zijn ook weer goed vertegenwoordigd zoals buizerd, havik en sperwer.

Tijdens een inventarisatieronde in april werd er een hop waargenomen, hoogstwaarschijnlijk een doortrekker. Zéér bijzondere en leuke waarneming.

Het broedvogelmonitoringsproject in het Jammerdal wordt gecoördineerd door Geert Jansen.

Trekvogeltellingen

Door corona hebben we helaas maar een paar keer met de voltallige vogelwerkgroep kunnen tellen maar soms ook met 1 of 2 personen. Vanaf eind augustus tot eind november 2021 hadden we **26 teldagen** genoteerd en **103 teluren**. Op onze telpost hebben we rondom vrij zicht tot wel 5 tot 6 km. Dat komt doordat de telpost op het hoogste punt van Tegelen ligt n.l. op de Wambachgroeve.

Enkele voorbeelden van de vogeltrek:

De gele Kwikstaart trekt al vanaf half augustus t/m september. De witte Kwikstaart trekt vanaf half september t/m oktober. De roofvogels trekken het meest in oktober behalve de wespendif, die trekt n.l. al vanaf eind augustus tot half september.

Op 23 augustus trokken er 8 wespendifen over, op 9 november 29 buizerds en op 26 oktober 4 rode wouwen. Ook trok er dit jaar 1 smelleken, 2 slechtvalken en 2 boomvalken over tijdens de tellingen.

Op 18 oktober trokken er 9.690 houtduiven over. Dit jaar trokken er ook opvallend veel gaaien over, 823 in totaal op 28 september liefst 262 gaaien. Zo varieert iedere week wat soorten en aantallen betreft.

De gegevens over 2021:

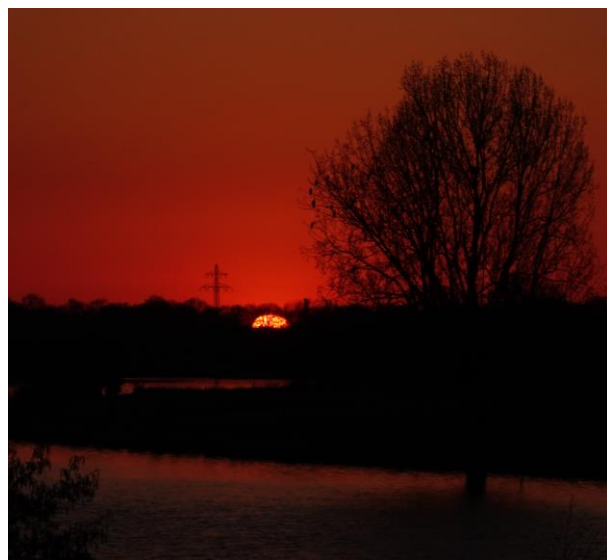
Teldagen	26
Teluren	103
Totaal aantal soorten	70
Totaal aantal vogels	85.875

De Top 5

1.	Houtduif	48.821
2.	Vink	19.063
3.	Spreeuw	3.377
4.	Koperwiek	2.078
5.	Graspieper	1.980

Hopelijk kunnen we in 2022 weer met ons volledige team gaan tellen. Coördinator Geert Janssen

Slaaplaatsstellingen.

Sinds 2004 worden er door Wiel Aelen en sinds enkele jaren ook door John Ernst slaapplaatsen van aalscholvers geteld in Asselt. De slaapplaatsen worden 2 á 3 keer per jaar geteld n.l. in oktober/november en januari/februari. Het hoogste aantal is tot nu toe 172 aalscholvers in januari 2007. Sinds oktober 2014 werden er ook grote zilvereigers gezien op de slaapplaatsen van de aalscholvers en meegeteld. In februari 2021 sliepen er in Asselt 166 aalscholvers en 6 grote zilvereigers. Oktober 2021 zaten er 35 aalscholvers en **géén** grote zilvereigers (verstoring door een kampvuur bij de slaapplaats). Bij een tweede telling in december 2021 sliepen er 91 aalscholvers en 22 grote zilvereigers.

Vanaf dit jaar (2021) tellen we ook de slaapplaatsen in de Rijkse Bemden. De eerste telling was in februari, er sliepen 44 aalscholvers en 8 grote zilvereigers. Oktober 2021 zaten er 42 aalscholvers en **géén** grote zilvereigers. Bij een tweede telling in december 2021 sliepen er 48 aalscholvers en 2 grote zilvereigers.

Watervogeltellingen

De vogelwerkgroep neemt al sinds 1975 deel aan de watervogeltellingen langs de Maas en Rijkelse Benden van september tot april. In 2021 zijn we ook weer tijdens 8 tellingen op pad geweest.

Oever- en huiswaluwen tellingen

In 2005 werd gestart met een gebied-dekkende SOVON-monitoring van oever-en huiswaluwen aan de oostzijde van de Maas van Venlo tot Roermond en dit werd ook in 2021 door Michael van Diepen voortgezet.

“MUS” Tellingen

Deze telling in het kader van “Meetnet Urbane Soorten” is in 2007 geïnitieerd door SOVON om een idee te krijgen over de vogelbevolking en de veranderingen daarin in stedelijk (bebouwd) gebied. Van de vogelbevolking binnen de bebouwde kom was nog geen gestructureerd overzicht bekend. In Reuver (postcode 5953) is Thé Bors hiermee in 2010 begonnen en dit werd ook in 2021 voortgezet.

Ringprojecten.

Uilskuikens ringen bij de Prinsendijk, Reuver

Enkele leden van de VWG houden zich bezig met het ringen van roofvogels en uilen in samenwerking met ringer Joost Wijnands uit Beesel. De gegevens gaan naar de ringcentrale in Heteren en SOVON in Nijmegen.

Het ringen van de bosuilen was dit jaar zeer succesvol.

Er hangen in onze regio ongeveer 30 nestkasten voor bosuilen, die we ieder jaar controleren om te kijken of er jonge bosuilen zijn geboren. De uilskuikens en af en toe ook de volwassen uilen worden dan van een ring voorzien.

Er waren dit jaar 14 nestkasten bezet, waarvan er 4 als slaappleats werden gebruikt. Een nest bij de Trappisten in Tegelen was gepredeerd, 3 uilskuikens met de kop eraf (hoogstwaarschijnlijk door een steenmarter) lagen in de kast.

In 9 kasten zaten in totaal 35 uilskuikens, die we ook allemaal hebben geringd. Er waren zelfs 3 broedsels met 5 uilskuikens.

Nestkastprojecten

In Tegelen verzorgt een groep leden al jaren nestkastprojecten bij de Prof. Duboisstichting en op de Uehlingsheide. Ook in 2021 werden alle nestkasten gecontroleerd en geïnventariseerd.

Vogelsoort	AUXILLIATRIX ¹⁾													
	Aantal kastjes bezet							Aantal jongen						
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Koolmees	27	17	23	16	22	18	20	149	94	142	115	103	93	100
Pimpelmees	16	17	22	16	17	21	17	138	98	216	133	101	150	130
Boomklever	2	0	1	0	2	2	5	8	0	7	0	8	5	26
Bonte Vliegenvanger	1	1	2	2	0	0	0	5	8	13	13	0	0	0
- Kast 2x bezet	-12	-1	-10	0	-7	-4	-5							
- Kast niet bezet	2	3	1	3	4	2	1							
Totaal	36	37	39	37	38	39	38	300	200	378	261	212	248	256

Vogelsoort	UEHLINGSHEIDE ²⁾													
	Aantal kastjes bezet							Aantal jongen						
	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Koolmees	9	3	10	8	9	9	10	58	17	68	41	47	48	67
Pimpelmees	4	3	5	2	3	4	3	41	29	36	21	27	33	27
Boomklever	1	1	0	0	0	0	2	6	6	0	0	0	0	15
Spreeuw	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
- Kast 2x bezet	-2	0	-1	0	-1	0	0							
- Kast niet bezet	2	1	0	2	3	3	0							
Totaal	14	8	14	12	14	16	16	105	52	104	62	74	81	109

Opmerkingen

- 1) Bij Auxilliatrix was weer 1 kast verdwenen.
Het was een vruchtbaar jaar en zeer veel kasten dubbel bezet; veel overeenkomst met 2019
13 “koude” eieren (7 van Koolmees, 5 van Pimpelmees en 1 van Bonte Vliegenvanger).
13 “verdwenen” eieren van een pimpelmees.
- 2) Door corona konden de kasten bij Uehlingsheide nauwelijks worden bekeken.
Door de beperkte gegevens zijn de cijfers in de tabel daarom zo goed mogelijke schattingen.

Piet van Wijlick / John van Wijlick / Wiel van Treek / Jan Mulder / Ger van Lomm

Zoogdierenwerkgroep

Deze werkgroep heeft een rustig jaar achter de rug zonder extra activiteiten. De vleermuizenkelders in Belfeld en Swalmen konden niet gecontroleerd worden, omdat de kans te groot was dat de controleurs de vleermuizen zouden besmetten. Dit virus springt immers zoals bekend bij zoönose, over van mens op dier en terug! Bij het meldpunt voor vleermuizenklachten in de gemeente Beesel zijn ook dit jaar weer enkele klachten op een positieve en educatieve manier afgehandeld.

Grootoorvleermuis overwinterend in de kelder aan de Patersweg in Belfeld. Foto; Wiel Aelen

Themaroutes “Knopen lopen”

Enkele leden hadden zich in 2020 bezig gehouden met het bouwen van een vogelkijkhut in het Meerlebroek langs de Prinsendijk in Reuver. Na jaren van voorbereiding en wachten op de juiste vergunningen en grondaankoop kon eindelijk begin september begonnen worden met de bouw. Met 8 man werden de eerst grondwerken verricht, waarna 3 leden, Thé Bors, Theo Stroeken en Wiel Aelen bijna

elke vrijdag en sommige woensdagen werkten aan de vogelkijkhut. Het weer speelde al die tijd goed mee en net voor kerstmis 2020 was de hut klaar. Al meteen wisten veel wandelaars en vogelaars de hut te vinden, gezien de vele leuke waarnemingen en opmerkingen in het gastenboek. Op 28 september 2021 werd de hut feestelijk geopend door wethouder Marcel Roelofs. Hij maakte er een leuke happening van en zei dat hij zich ergens in Zweden waande qua entourage. De gemeente had voor koffie, thee en overheerlijke cake gezorgd en die ging erin als koek... Marcel schreef een leuk voorwoord in het nieuwe logboek en was trots op het resultaat en de inzet van alle partijen en niet in de laatste plaats voor de bouwers.

In Belfeld heeft Martin van Bommel een bijdrage geleverd aan het knopenlopen. Er werden routepaaltjes geplaatst en er worden enkele routes nagelopen om te zien of de bewegwijzering nog klopt. Marleen aan de Brugh van Mariahoef in Belfeld vraagt regelmatig voor raad en advies bij het ontwikkelen van routes en borden vanaf haar wandelcafé. Zo heeft ze in het najaar het initiatief genomen om een paar bord te plaatsen bij het uitkijkpunt boven op de steilrand langs een van de www routes. Daarvoor heeft Angelique Aelen een plattegrond getekend aan de hand van een

stafkaart, met daarop het vergezicht vanaf het platform. Werner Landewee, natuurfotograaf en lid van “Bös en Maas” heeft met zijn drone prachtige opnames gemaakt van fraaie plekken die te zien zijn in de Maasvallei. Net voor kerstmis waren de borden klaar en ze worden meteen in 2022 geplaatst. Een mooie manier om de wandelroutes een meerwaarde te geven.

In Tegelen zijn Frans Maas en Jan Mulder actief in het onderhouden en controleren van het wandelroute netwerk.

Contacten met de overheid

Ook in 2021 bestonden de contacten met de overheid weer uit allerlei constructieve zaken, hoewel op alle fronten corona invloed had. We werden benaderd om mee te werken aan een insectenhotel in de wijk Offenkamp Bemden. Dat was een verzoek van een aantal bewoners uit die wijk. Op de hoek van de Offenkamp Bemden hebben buurtbewoners samen met een aantal leden een prachtig onderkomen gebouwd voor bijen en andere kleine insecten die we zo hard nodig hebben. Gemeente Beesel heeft ook een voedselbos aangelegd op een oude akker net voor Beesel. IVN is gevraagd om daarover mee te denken. De aanplant van het grote kader is in het najaar al gebeurd maar op detail moet het nog worden ingevuld. Een prachtig initiatief.

Ook organiseerden we 1 november op verzoek een wandeling samen met de gemeente Beesel door het Meerlebroek in het kader van het 50 jarig jubileum van de Milieufederatie Limburg. Het Meerlebroek maakt deel uit van een zoekgebied naar windmolens waar ook onze gemeente aan moet voldoen. Onze wethouder Marcel Roelofs liep ook mee en hij is beslist geen voorstander van deze keuze. We hebben heel kritisch in het gebied rond gekeken en ook de deelnemer van “Joris wekt op” deelde die mening. Geen windmolens in het Meerlebroek! De nieuwe directeur van de Milieufederatie was aangenaam verrast door deze polder aan de voet van de Steilrand. Met name het Noord-Hollandse polderpatroon had hij hier niet verwacht.

De korte lijntjes die we met Beesel hebben zijn er nog te weinig met Venlo. IVN de Maasduinen is daar wel al erg actief en we hebben goed onderling contact. We gaan zelfs met een aantal afdelingen die actief zijn op het grondgebied van “Groot Venlo” samenwerken ***Leden die deze contacten willen gaan onderhouden zijn van harte welkom.***

LINTJE voor Wiel Aelen

In 2020 werd Angelique verrast met een lintje van de koning en werd daarmee ook lid in de orde van Oranje Nassau. Op dinsdag 27 april werd ook ega Wiel compleet verrast tijdens Koningsdag met een zelfde lintje, waarmee we voor het eerst een echtpaar hebben met beide een lintje. Toch wel bijzonder! Ook Wiel zet zich al 40 jaar in voor de vogelwerkgroep en zoogdierenwerkgroep en beheert ook het meldpunt vleermuisklachten binnen gemeente Beesel. Hij is actief betrokken bij het knopenlopen en een van de bouwers van de vogelkijkhut (samen met Theo en Thé) In de dikke 43 jaar lidmaatschap is hij als enige ook lid van alle bestaande werkgroepen behalve de scholen. Maar in het verleden heeft hij vaak meegedaan aan het opschonen van diverse paddenpoelen en houtwallen door scholen samen met het IKL. Ook aan de PR draagt Wiel vaak zijn steentje bij en verzorgt hij al jaren de lay-out voor jaarverslag en dergelijke. Omdat corona nog steeds de samenleving in zijn greep hield mocht de burgemeester nog niet het lintje opspelden maar werd dat door Angelique gedaan. De gemeente had een feestje op de oprit georganiseerd en gelukkig werkte het weer optimaal mee. Er stonden statafels klaar en een foodtruck met koffie en lekkere oranje gebakjes. Speciaal voor Wiel was zelfs glutenvrij gebak geregeld. Al met al hebben we Wiel hier aangenaam mee verrast.

Klimaatmars Amsterdam

Op zaterdag 6 november liepen 3 bestuursleden mee in de klimaatmars in Amsterdam. Deze was over de hele wereld tegelijkertijd georganiseerd vanwege de zoveelste klimaattop, dit keer in Glasgow. Jan, Angelique en Martin met zijn dochter gingen al vroeg op pad met de auto, omdat de trein toch een bron van besmettingen bleek te zijn. We werden gastvrij ontvangen op het hoofdkantoor en van daaruit togen we te voet naar de Dam. Daar waren allerlei manifestaties en ook een Limburgse delegatie van de IVN tak “Maas in de wet”, die zich inzet voor een schone Maas en het erkennen van de Maas als rechtspersoon. 40.000 mensen liepen mee met leuzen en spandoeken en de stoet eindigde vreedzaam in het Westerpark, waar ook diverse politici acte de présence gaven. De saamhorigheid tijdens de hele tocht was hartverwarmend maar de tijd van praten moet nu echt voorbij zijn want het blijft echt niet eeuwig 5 voor 12...

Van het bestuur

Beleef de natuur

We hebben sinds 2021 een stabiel en enthousiast bestuur met 4 bevlogen mensen. Sjaak Oirbans maakt geen deel meer uit van het bestuur. Penningmeester is Martin van Bommel, en hij beheert daarnaast ook de ledenadministratie. Voorzitter blijft voorlopig Angelique Aelen, maar nieuwe kandidaten mogen zich zeker melden. Sinds 2014 is Jack Nelissen uit Reuver secretaris, maar een tweede secretaris zou wenselijk zijn om uiteenlopende redenen. Jan Mulder is sinds 2018 opnieuw bestuurslid en hij heeft o.a. de nieuwsbrief nieuw leven ingeblazen. Zeker in deze coronatijd is dat heel erg waardevol gebleken!

Om het rooster van aftreden volgens de statuten te kunnen handhaven moeten zich echt nieuwe kandidaten aanmelden. We “foetelen” al veel te lang! Statutair zouden we allemaal af moeten treden maar bij gebrek aan kandidaten gaat dit nog steeds niet. Veel verenigingen kampen met deze bestuurlijke problemen! Naast een tweede secretaris staat ook een vicevoorzitter nog op het wensenlijstje! Een bestuur van 6 personen zou weer erg fijn zijn! VERRAS ONS!

Sinds 2017 heeft IVN de verplichting om vertrouwenspersonen aan te stellen en voor onze afdeling zijn dat Martin van Bommel en Tiny Sterenburg, die hier vanuit haar werk al veel ervaring mee heeft. De gegevens staan op onze website.

We vergaderden ook in 2021 door corona maar mondjesmaat fysiek samen, maar via videobellen hielden we de lopende zaken onder de aandacht en ook veel kan via app en mail geregeld worden. In het huidige computertijdperk versturen we bijna alle nieuws en programma's via mail naar onze leden. Dat scheelt erg veel werk en geld en NATUURLIJK ook bomen in de vorm van papier, dus 3 vliegen in één klap!! In het kader van de wet op de privacy sturen we de leden alles onder BCC, binnen de werkgroepen mogen de namen wél zichtbaar zijn. **Wilt U ook een groen steentje bijdragen aan een van onze activiteiten of werkgroepen, dan horen wij dit graag.**

Vooraf voor de praktijkprojecten kunnen we mensen die de handen uit de groene mouwen willen steken altijd gebruiken en het is erg leuk om dit samen te doen!

E-mail is ivndesteilrand@gmail.com maar bellen met een bestuurslid kan **NATUURLIJK** ook!

Namens het bestuur, maart 2022, Angelique Aelen-Giesen, voorzitter